

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
KARAR

76.00.83

Toplantı Yeri
KARS

Toplantı Tarihi ve No : 26.12.2019-198
Karar Tarihi ve No : 26.12.2019-2665

İğdır İli, Merkez İlçesi, Oba Köyü'nde yer alan, herhangi bir sit alanı içerisinde kalmayan, özel mülkiyete ait 233 parsel üzerinde yer alan taşınmaz kültür varlığının yapı grubunun belirlenmesi, tapu bilgileri ve anıt fişinin güncellenmesi ile anıt üzerinde gerçekleştirilen izinsiz uygulamaların değerlendirilmesine ilişkin; Erzurum Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 14.11.2003 tarih ve 1469 sayılı kararı, İğdır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 27.11.2019 tarih ve E.979276 sayılı yazısı ve eki, Kars Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu uzmanlarının 13.12.2019 tarih ve 551773 sayılı raporu okundu. Konu ile ilgili bilgi ve belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonucunda;

-İğdır İli, Merkez İlçesi, Oba Köyünde yer alan ve özel mülkiyete ait 233 parselde kayıtlı, herhangi bir sit alanı içerisinde kalmayan, ancak korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli olup, kadastro çalışmaları sonucu tapu bilgileri değişen anıtın ada-parcel bilgilerinin 123 ada 4 parsel olarak güncellenmesine, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun 05.11.1999 tarih ve 660 sayılı ilke kararı kapsamında yapı grubunun I. Grup olarak belirlenmesine ve bu doğrultuda hazırlanan güncel tescil fişinin uygun olduğuna,

-Taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli 123 ada 4 parselin tapu kütüğünün şerh ve beyanlar hanesine ilgili Tapu Müdürlüğünce "*I. Grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığıdır*" şerhinin konulmasına,

-Söz konusu anıtın tescil edildiği dönemdeki dikdörtgen anıt mezarın yerine izinsiz olarak beyaz mermerden daha büyük ölçülerde anıt mezar yapıldığı, anıt mezarın çevresinin zemininin taş kaplandığı, anıtın arkasına ise yine mermer kaplı duvar ve duvarın yanına yaklaşık 2,5 metre yüksekliğinde başka bir anıt inşa edildiği anlaşıldığından izinsiz inşai faaliyetleri yapan ve yaptıranlar hakkında 2863 sayılı kanunun 9 uncu ve 65 inci maddeleri gereğince Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

-Tescilli şehitliğe yönelik izinsiz inşai faaliyetlerin yapılmaması için ilgili İl Özel İdaresince gerekli tedbirlerin alınması ve aykırı uygulamaların kaldırılmasına yönelik ilgililerce hazırlanacak çevre düzenleme projesinin değerlendirilmek üzere Kurulumuza iletilmesine,

-Tescilli anıtın koruma alanının belirlenmesine yönelik çalışmanın ise Kurul Müdürlüğünce yapılarak hazırlanacak bilgi ve belgelerin Kurulumuza sunulmasına, ayrıca korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescilli anıta yönelik her türlü fiziki ve inşai (tevhid, ifraz, kazı, sondaj, onarım, vb.) müdahale öncesi Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ	D.K.V.K.E.	ANIT	ENVANTER NO			
TÜRKİYE	KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			HARİTA NO.			
İLİ: IĞDIR	İLÇESİ: MERKEZ	MAHALLE KÖY VEYA MEVKİİ: OBA KÖYÜ	KORUMA	ANITSAL	X	2	3
SOKAK VE KAPI NO:		KADASTRO	DEREJESİ:	ÇEVRESEL	1	2	3
		PAFTA	ADA 123	PARSEL 4	I. Grup		
ADI: OBA KÖYÜ ŞEHİTLİĞİ	YAPTIRAN:	YAPAN:	MİMARİ ÇAĞI (USLUP):				
	YAPIM TARİHİ:	KITABE:	VAKFIYE:				

GENEL TANIMI: Iğdır İli, Merkez Oba Köyü, 123 ada, 4 parsel üzerinde 3 adet mermerden yapılmış şehitlik anıtı yer almaktadır.

KORUMA DURUŞU	A	İYİ	TAŞIYICI YAPI	A	DIŞ YAPI	A	ÜST YAPI	A	İÇ YAPI	A	SÜSLEME	A	RUTUBET	A	YOK
	X	ORTA		B		B		B		B	ELEMANLARI	B		X	EZİ VAR
	C	FENA		C		C		C		C		C		C	ÖNEMLİ

GÖZLEMLER	Şehitliğin etrafı duvarlarla çevrili olup korunaklı bir vaziyettedir.
-----------	---

BUGÜNKÜ SAHİBİ:	BAKIMINDAN SORUMLU OLMASI GEREKEN KİŞİ VEYA KURULUŞ:
Özel Mülkiyet	Iğdır Valiliği

YAPILAN ONARIMLAR	
-------------------	--

AYRINTILI TANIM:	TEKNİK BİLGİLER	SU	ELEKTRİK	ISITMA	Kanalizasyon
Iğdır İli, Merkez Oba Köyü, 123 ada, 4 parsel üzerinde yer alan şehitliğin tescil edildiği dönemdeki dikdörtgen formlu anıt mezarının yerine beyaz mermerden daha büyük ölçülerde anıt mezar yapıldığı, anıt mezarın çevresinin zemininin taş kaplama yapıldığı, anıtın arkasına ise yine mermer kaplı duvar ve duvarın yanına yaklaşık 2,5 metre yüksekliğinde başka bir anıt yapıldığı görülmüştür. Ayrıca bahse konu şehitlik anıtının üzerindeki levhada: "13 Eylül 1919 yılında Ermeni çetelerince toplu olarak katledilen Türklere ait toplu mezar." Ermenilerin zorla topladıkları silahsız ve sivil Türklere her türlü işkence yaptıktan sonra harmanlık mevkiindeki bu alanda bulunan tandır damına doldurularak üzerlerine ateş açılır ve bacadan gaz yağı dökülerek yakılır. Yangından çöken tandır damı altmış yedi yıl sonra gördü tanıklarının ifadeleriyle Erzurum Atatürk Üniversitesince 1-2 Mart 1986 tarihinde yapılan kazıda Ermenilerce katledilen 90 Türk vatandaşa ait kafatası ve kemikler çıkarılarak Tandır Damı Katliamı belgelenir." yazmaktadır. Şehitliğin etrafı yaklaşık 1 metre yükseklikte, düzgün moloz taşla yapılmış duvar ile çevrilidir.	Yok	Yok	Yok	Yok	
	ORJINAL KULLANIMI:	Şehitlik			
	BUGÜNKÜ KULLANIMI:	Şehitlik			
	ÖNERİLEN KULLANIMI:				
	HAZIRLAYANLAR: 13.12.2019	İbrahim GÜL (Sanat Tarihçi) Mesut ÖZAYDIN (Sanat Tarihçi) Ergün DARILMAZ (Sanat Tarihçi)			
	KONTROL EDEN	K. Zeynel Abidin YAŞLI Bölge Kurulu Müdürü			

YAYIN DİZİNİ:	EKLER:		KURUL ONAYI
	RAPOR	X	NO:
	FOTOĞRAF	X	Tescil Kararı: 14.11.2003/88-1469
	RÖLÖVE PROJESİ	/...../2019
	RESTORASYON PROJESİ	/...../2019
	HARİTA		REVİZYON
	KROKİ	/...../2019
	KITABE		KURUL KARARLARI
	VAKFIYE		